EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 21. 4. 2021
COM(2021) 195 final

2021/0101 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozíciách, ktoré sa majú zaujať v mene Európskej únie písomným postupom účastníkov dohody o štátom podporovaných vývozných úveroch a účastníkov Sektorového dohovoru o vývozných úveroch na civilné lietadlá (ďalej len „dohovor SDL“), pokiaľ ide o žiadosti Spojeného kráľovstva stať sa účastníkom oboch nástrojov

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Únie písomným postupom účastníkov dohody o štátom podporovaných vývozných úveroch (ďalej len „dohoda“) a účastníkov Sektorového dohovoru o vývozných úveroch na civilné lietadlá (ďalej len „sektorový dohovor o lietadlách“ alebo „dohovor SDL“), pokiaľ ide o žiadosti Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska (ďalej len „Spojené kráľovstvo“) stať sa účastníkom dohody a dohovoru SDL.

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Dohoda a sektorový dohovor o lietadlách

Dohoda je džentlmenskou dohodou, ktorej cieľom je poskytnúť rámec pre náležité využívanie štátom podporovaných vývozných úverov. V praxi to znamená stanovenie rovnakých podmienok (pri ktorých sa hospodárska súťaž odvíja od ceny a kvality vyváženého tovaru a služieb, a nie od poskytnutých finančných podmienok) a snahu o odstránenie subvencií a narušení obchodu súvisiacich so štátom podporovanými vývoznými úvermi (ďalej aj „štátna podpora“). Dohoda nadobudla platnosť v apríli 1978 a jej trvanie nie je časovo obmedzené.

Sektorový dohovor o lietadlách tvorí prílohu III k dohode a jeho cieľom je poskytnúť rámec pre predvídateľné, jednotné a transparentné využívanie štátom podporovaných vývozných úverov na predaj alebo prenájom lietadiel a súvisiaceho tovaru a služieb uvedených v článku 4 písm. a) dohovoru SDL. Čiže aj dohovor SDL má podporiť rovnaké podmienky pre vývoz v sektore lietadiel a odstránenie subvencií a narušení obchodu súvisiacich so štátnou podporou. Sektorový dohovor o lietadlách nadobudol účinnosť 1. februára 2011.

Dohoda vrátane sektorového dohovoru o lietadlách je administratívne zakotvená v OECD a sekretariát OECD pre vývozné úvery k nej poskytuje podporu. Dohoda ani sektorový dohovor o lietadlách však nie sú právne akty OECD[1].

Európska únia – a nie jej členské štáty – je účastníkom dohody a sektorového dohovoru o lietadlách, ktoré boli transponované do *acquis* Spoločenstva nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011 zo 16. novembra 2011[2]. Dohoda aj sektorový dohovor o lietadlách sú preto právne záväzné, keďže ide o záležitosť práva Únie.

2.2. Účastníci dohody a účastníci dohovoru SDL

Dohoda má v súčasnosti desať účastníkov (ďalej len „účastníci dohody“): Austrália, Kanada, Európska únia, Japonsko, Kórea, Nový Zéland, Nórsko, Švajčiarsko, Turecko a Spojené štáty.

Sektorový dohovor o lietadlách má desať účastníkov (ďalej len „účastníci dohovoru SDL“) a účasť na dohovore SDL je z veľkej časti rovnaká ako pri dohode. Jediným rozdielom je, že Brazília je účastníkom dohovoru SDL (ale nie účastníkom dohody), zatiaľ čo Turecko sa nezúčastňuje na dohovore SDL (hoci je účastníkom dohody).

Účastníci dohody, ako aj účastníci dohovoru SDL prijímajú rozhodnutia o úpravách dohody, resp. dohovoru SDL na základe konsenzu.

---

[1] V zmysle vymedzenia v článku 5 Dohovoru OECD.

[2] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011 zo 16. novembra 2011 o uplatňovaní určitých usmernení v oblasti štátom podporovaných vývozných úverov a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Ú. v. EÚ L 326, 8.12.2011, s. 45).

V súlade s článkom 3 dohody môžu súčasní účastníci vyzvať ďalších členov OECD, ako aj nečlenské štáty OECD, aby sa stali účastníkmi dohody. Neúčastník sa môže stať účastníkom dohovoru SDL v súlade s postupmi uvedenými v dodatku I k dohovoru SDL.

Európska komisia zastupuje Úniu na zasadnutiach účastníkov dohody a dohovoru SDL, ako aj pri rozhodovaní účastníkov dohody a dohovoru SDL písomnými postupmi.

2.3. Pripravovaný akt účastníkov dohody a účastníkov dohovoru SDL

Pripravovaným aktom by bolo udelenie štatútu účastníka dohody a dohovoru SDL Spojenému kráľovstvu na základe žiadostí Spojeného kráľovstva, aby sa stalo účastníkom dohody aj dohovoru SDL.

V dôsledku odchodu Spojeného kráľovstva z EÚ Spojené kráľovstvo už nie je zastúpené v dohode ani v dohovore SDL. V liste z 28. januára 2021 Spojené kráľovstvo požiadalo, aby príslušní účastníci formálne súhlasili s tým, že sa Spojené kráľovstvo stane účastníkom oboch nástrojov. Predseda účastníkov dohody a dohovoru SDL 29. januára žiadosti Spojeného kráľovstva rozoslal a súčasným účastníkom stanovil lehotu na formálnu odpoveď do 31. marca 2021. V správe predsedu z 11. februára 2021 bola táto lehota predĺžená do konca mája 2021.

Potvrdenie účasti Spojeného kráľovstva na dohode a dohovore SDL by si vyžadovalo zmenu článku 3 dohody a článku 3 dohovoru SDL, t. j. ustanovení, ktoré obsahujú zoznam príslušných účastníkov.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti je vhodné stanoviť pozíciu Únie, ktorá sa má zaujať v mene Únie v orgáne zriadenom dohodou, pretože toto rozhodnutie bude pre Úniu záväzné a bude mať vplyv na právo Únie na základe článku 1 nariadenia (EÚ) č. 1233/2011, v ktorom sa uvádza, že „[u]smernenia obsiahnuté v Dohode o štátom podporovaných vývozných úveroch (ďalej len ‚dohoda‘) sa uplatňujú v Únii. Text dohody je pripojený k tomuto nariadeniu.“

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Pripravované akty by Spojenému kráľovstvu umožnili stať sa účastníkom dohody a účastníkom dohovoru SDL.

V správe predsedu z 29. januára 2021 sa uvádza: „Spojené kráľovstvo bolo jednou z pôvodných krajín, ktoré sa podieľali na stanovovaní finančných pravidiel pre štátom podporované vývozné úvery v 70. rokoch 20. storočia, a odvtedy je významným poskytovateľom štandardných vývozných úverov aj vývozných úverov na lietadlá. Je tiež aktívnym členom pracovnej skupiny pre vývozné úvery a úverové záruky. V dôsledku toho by bolo logické a vzájomne prospešné, keby bolo Spojené kráľovstvo účastníkom aj naďalej. Verím, že účastníci túto žiadosť podporia.“ Skutočne sa očakáva, že všetci účastníci dohody a účastníci dohovoru SDL žiadosti Spojeného kráľovstvá podporia.

Je v záujme Únie, aby sa Spojené kráľovstvo zúčastňovalo na dohode aj na dohovore SDL. Oba nástroje poskytujú rámec pre náležité a transparentné využívanie štátom podporovaných vývozných úverov v príslušných oblastiach ich uplatňovania a ich účelom je podporovať rovnaké podmienky pre štátom podporované vývozné úvery. V posledných rokoch je Spojené kráľovstvo čoraz aktívnejšie pri poskytovaní štátnej podpory. V roku 2018 poskytlo oddelenie UK Export Finance (oddelenie vlády Spojeného kráľovstva na podporu vývozných úverov) štátnu podporu vo výške menej než 2 miliardy EUR. V roku 2019 to už bolo približne 5,5 miliardy EUR. Spojené kráľovstvo by ako účastník dohody a sektorového dohovoru o lietadlách muselo dodržiavať v nich stanovené pravidlá.

Okrem toho, pokiaľ ide konkrétne o sektorový dohovor o lietadlách, treba mať na pamäti pretrvávajúci podiel Spojeného kráľovstva v spoločnosti Airbus. Regulácia štátnych vývozných úverov v sektore výroby lietadiel sa preto týka spoločného záujmu členských štátov EÚ a Spojeného kráľovstva.

Vzhľadom na to, že účelom pripravovaného rozhodnutia je zabezpečiť rovnaké podmienky pre vývozné odvetvie EÚ, ako aj náležite zohľadniť zosúladené konkrétne hospodárske záujmy EÚ a Spojeného kráľovstva v sektore výroby lietadiel, pozíciami, ktoré sa majú zaujať v mene Únie, by mal byť súhlas s tým, aby sa Spojené kráľovstvo stalo účastníkom dohody a sektorového dohovoru o lietadlách.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

3.1. Procesnoprávny základ

3.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody.“

Pojem „akty s právnymi účinkami“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom EÚ“[3].

3.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Oba akty, ktoré majú účastníci dohody a účastníci dohovoru SDL prijať (t. j. rozhodnúť o žiadostiach Spojeného kráľovstva stať sa účastníkom dohody a dohovoru SDL), predstavujú akty s právnymi účinkami. Pripravované akty majú právne účinky na základe článku 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011 zo 16. novembra 2011 o uplatňovaní určitých usmernení v oblasti štátom podporovaných vývozných úverov a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES, v ktorom sa uvádza, že „[u]smernenia obsiahnuté v Dohode o štátom podporovaných vývozných úveroch (ďalej len ‚dohoda‘) sa uplatňujú v Únii. Text dohody je pripojený k tomuto nariadeniu.“

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

3.2. Hmotnoprávny základ

3.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa zaujíma pozícia v mene Únie.

3.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Hlavný cieľ a obsah pripravovaných aktov sa týkajú spoločnej obchodnej politiky. Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 207.

3.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 207 ods. 4 prvý pododsek ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 9.

---

[3] Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

5. UVEREJNENIE PRIPRAVOVANÉHO AKTU

Keďže aktom účastníkov dohody a aktom účastníkov dohovoru SDL sa zmení dohoda a sektorový dohovor o lietadlách, je vhodné uverejniť ich po ich prijatí v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

2021/0101 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozíciách, ktoré sa majú zaujať v mene Európskej únie písomným postupom účastníkov dohody o štátom podporovaných vývozných úveroch a účastníkov Sektorového dohovoru o vývozných úveroch na civilné lietadlá (ďalej len „dohovor SDL“), pokiaľ ide o žiadosti Spojeného kráľovstva stať sa účastníkom oboch nástrojov

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207 ods. 4 prvý pododsek v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Usmernenia uvedené v dohode o štátom podporovaných vývozných úveroch (ďalej len „dohoda“) boli transponované, a teda sa stali v Únii právne záväznými na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011[4]. [5]

(2) Účastníkmi dohody sú: Austrália, Kanada, Európska únia, Japonsko, Kórea, Nový Zéland, Nórsko, Švajčiarsko, Turecko a Spojené štáty.

(3) Sektorový dohovor o vývozných úveroch na civilné lietadlá (ďalej len „sektorový dohovor o lietadlách“ alebo „dohovor SDL“) tvorí prílohu III k dohode a v súlade s článkom 2 dohovoru SDL je neoddeliteľnou súčasťou dohody. Dohovor SDL ako taký bol takisto transponovaný a stal sa v Únii právne záväzným na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011[6]. [7]

(4) Účastníkmi dohovoru SDL v súčasnosti sú: Austrália, Brazília, Kanada, Európska únia, Japonsko, Kórea, Nový Zéland, Nórsko, Švajčiarsko a Spojené štáty.

(5) Dohoda aj sektorový dohovor o lietadlách poskytujú rámec pre náležité a transparentné využívanie štátom podporovaných vývozných úverov v príslušných oblastiach ich uplatňovania. Ich účelom je podporovať rovnaké podmienky pre štátom podporované vývozné úvery s cieľom podporiť hospodársku súťaž medzi vývozcami na základe kvality a ceny vyvážaného tovaru a služieb, a nie na základe najvýhodnejších štátom podporovaných finančných podmienok.

---

[4] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011 zo 16. novembra 2011 o uplatňovaní určitých usmernení v oblasti štátom podporovaných vývozných úverov a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Ú. v. EÚ L 326, 8.12.2011, s. 45).

[5] V minulosti boli už do práva EÚ prostredníctvom rozhodnutí Rady transponované predchádzajúce znenia dohody OECD.

[6] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011 zo 16. novembra 2011 o uplatňovaní určitých usmernení v oblasti štátom podporovaných vývozných úverov a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Ú. v. EÚ L 326, 8.12.2011, s. 45).

[7] V minulosti boli už do práva EÚ prostredníctvom rozhodnutí Rady transponované predchádzajúce znenia dohody OECD.

(6) Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska (ďalej len „Spojené kráľovstvo“) vystúpilo z Únie s účinnosťou od 31. januára 2020. [8]

(7) V súlade s článkom 3 dohody môžu súčasní účastníci vyzvať ďalších členov OECD, ako aj nečlenské štáty OECD, aby sa stali účastníkmi dohody. Neúčastník dohovoru SDL sa môže stať účastníkom dohovoru SDL v súlade s postupmi uvedenými v dodatku I k dohovoru SDL.

(8) V liste z 28. januára 2021 Spojené kráľovstvo požiadalo, aby účastníci dohody a účastníci sektorového dohovoru o lietadlách súhlasili s tým, aby sa Spojené kráľovstvo stalo účastníkom dohody a účastníkom sektorového dohovoru o lietadlách. Účastníci dohody a účastníci dohovoru SDL o týchto žiadostiach rozhodnú písomným postupom.

(9) Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorú majú v mene Únie zaujať účastníci dohody, ako aj pozíciu, ktorú majú v mene Únie zaujať účastníci sektorového dohovoru o lietadlách, keďže rozhodnutia účastníkov dohody a účastníkov dohovoru SDL budú pre Úniu záväzné na základe článku 2 nariadenia (EÚ) č. 1233/2011,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má zaujať v mene Únie v písomnom postupe účastníkov dohody o štátom podporovaných vývozných úveroch, pokiaľ ide o žiadosť Spojeného kráľovstva stať sa účastníkom dohody, je túto žiadosť podporiť.

Článok 1a

Pozícia, ktorá sa má zaujať v mene Únie v písomnom postupe účastníkov Sektorového dohovoru o vývozných úveroch na civilné lietadlá, pokiaľ ide o žiadosť Spojeného kráľovstva stať sa účastníkom tohto sektorového dohovoru, je túto žiadosť podporiť.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka

[8] Rozhodnutie Rady (EÚ) 2020/135 z 30. januára 2020 o uzavretí Dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 29, 31.1.2020, s. 1).